

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	18 Chwefror 2014
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Cynghorydd David Smith, Aelod Arweiniol y Parth Cyhoeddus
Awdur yr Adroddiad:	Steve Parker, Pennaeth Gwasanaethau Amgylcheddol

Teitl: Cymeradwyo Cynigydd o Ddewis, a'r ail Gytundeb Rhwng Awdurdodau - Prosiect Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru (PTGGGC)

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Ym mis Chwefror 2008 rhoddodd y Cabinet ei gymeradwyaeth i Gyngor Sir Ddinbych fynd i bartneriaeth ffurfiol â phedwar cyngor arall yng ngogledd Cymru, i gaffael contract 25 mlynedd ar y cyd ar gyfer darparu cyfleusterau gwaredu gwastraff gweddilliol. Mae'r adroddiad hwn yn ceisio cefnogi dau gam pwysig yn y broses.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Er mwyn hwyluso'r broses gaffael, mae pob cyngor sy'n rhan o'r bartneriaeth wedi arwyddo i fyny i Gytundeb Rhwng Awdurdodau ffurfiol (IAA1). O dan y cytundeb hwn, rhoddwyd yr awdurdod i wneud penderfyniadau i Fwrdd y Prosiect a Pwyllgor y Prosiect, ond yn cadw nifer o benderfyniadau allweddol yn y cyngorau unigol. Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â dau o'r materion a gadwyd, hy cadarnhad ynglŷn â'r cynigydd o ddewis terfynol, a chymeradwyo'r ail Gytundeb Rhwng Awdurdodau (IAA2). Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth sy'n caniatáu'r Cabinet i gymeradwyo gweithred (oedd) awgrymedig.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- Gofynnwyd i aelodau gymeradwyo'r penderfyniad o gael Wheelabrator Technologies Inc (WTI) fel y cynigydd o ddewis ar yr amod y ceir deialog a thrafodaeth fanwl gyda WTI, bod WTI yn cyflwyno cais am gynnig Tendir Terfynol (CFT) sy'n cynrychioli gwerth am arian ar gyfer y bartneriaeth; a bod gwerthusiad ariannol, cyfreithiol a thechnegol manwl o gais CFT WTI i ddilyn a bod y bartneriaeth yn fodlon â'r cydbwysedd o risg arfaethedig gyda'r 'Cytundeb Prosiect')
- Bod yr Aelodau'n rhoi awdurdod i Gyd Bwyllgor Gweddilliol Gogledd Cymru ar y Cyd i gymryd yr holl gamau angenrheidiol i symud y broses ymlaen gyda WTI o'r cam Cynigydd o ddewis hyd at orffen y broses Ariannol a dyfarnu contract.
- Ymrwymo i'r Bartneriaeth a'r Prosiect drwy fabwysiadu, ynghyd â'r 4 cyngor arall, yr egwyddorion yn yr 2il Gytundeb Rhwng Awdurdodau sy'n adlewyrchu telerau allweddol y Cytundeb Prosiect i'r Prif Gyngor ei wneud â'r Cynigydd o Ddewis ar Ddyfarnu Contract.
- Dirprwyo awdurdod i'r Prif Weithredwr Arweiniol i gwblhau'r 2il Gytundeb Rhwng Awdurdodau ac i'r awdurdodau cyfansoddol ei arwyddo, a dosbarthu'r cytundeb terfynol i'r Swyddogion Monitro ar gyfer y 5 Awdurdod er mwyn cymryd barn yr holl Awdurdodau cyfansoddol i ystyriaeth

a chyfeirio'n ôl at y Cydbwyllgor i gymeradwyo unrhyw wyriadau perthnasol o egwyddorion y cytunwyd arnynt.

e) Cytuno i arwyddo'r ail Gytundeb Rhwng Awdurdodau unwaith y bydd wedi'i gwblhau yn unol â'r drefn uchod

4. Manylion yr adroddiad.

4a) dethol cynigydd o ddewis.

Wedi ymgymryd â'r broses caffael trwy "ddeialog cystadleuol". Fel arfer ystyrir dau gynigydd a byddai hynny'n golygu gwneud penderfyniad ar ddad-ddethol. Fodd bynnag, yn achos prosiect NWRT, dyma'r ail gynigydd yn tynnu'r cais yn ôl ym mis Ionawr 2013, gan adael y cynigydd presennol mewn sefyllfa monopoli.

Ers i'r cynigydd arall dynnu'n ôl, mae'r tîm prosiect (a'r ymgeisydd sydd ar ôl) yn awyddus i ddangos bod y prosiect yn parhau i gyflawni gwerth am arian (GAA). Mae'r ymgyrch gwerth am arian wedi arwain at nifer o newidiadau sylweddol i'r hyn a fwriedir ei gaffael. Y canlyniad yn gyffredinol o'r newidiadau hyn yw bod y sefyllfa'n well i Sir Ddinbych, hy cymharu "cynnig" cytundeb IAA1 yn erbyn y canlyniad a ragwelir ar hyn o bryd (gweler 4b am fanylion).

Mae hynny'n bwysig, oherwydd o dan IAA1, roedd y cyngor o dan yr argraff mai dim ond os y bydd y pris yn "anfforddiadwy" y caniateir tynnu'n ôl o'r prosiect. Ar ben hynny; nodwyd hefyd y byddai unrhyw gyngor a fyddai'n tynnu'n ôl o'u hochr nhw yn gorfod ad-dalu'r cynghorau sy'n weddill ar gyfer yr holl gostau canlyniadol hyd yma (yn debygol o fod yn sawl miliwn o bunnoedd).

Mewn gwirionedd mae'r prosiect yn hollol fforddiadwy (gweler Atodiad Un). Ar ben hynny, mae'n ymddangos bod yr achos busnes terfynol yn dangos gwerth gwirioneddol am arian. Mae'r cwmni hefyd wedi bodloni gofynion arbenigwyr cyfreithiol, technegol, ac ariannol y bartneriaeth.

O ganlyniad, mae'n ymddangos nad oes unrhyw reswm nawr pam na ddylai'r cynigydd sy'n weddill gael y "statws cynigydd o ddewis".

4b) Cytundeb Rhwng Awdurdodau Rhif 2

"Cytundeb i gaffael" yw IAA (Rhif 1), sy'n ymwneud â phopeth hyd at ddyfarnu'r contract terfynol. Mae IAA2 yn ymwneud â gweithredu'r contract ei hun, hy o'r cyfnod y dyfernir y contract a thu hwnt. Mae drafft IAA2 yn cael ei gynnwys fel Atodiad i'r adroddiad hwn. Mae'r cytundeb yn ddogfen gyfreithiol cymhleth sy'n ymwneud â phob agwedd o sut y rheolir y contract. Mae'r nodweddion hanfodol fel a ganlyn:

- i) Y prif gyfleuster gwaredu gwastraff fydd ynni gwastraff o ffatri ym mharc diwydiannol Glannau Dyfrdwy, a weithredir gan Wheelabrator Technologies Ltd (WTI). Telir am y gwaith dros gyfnod o 25 mlynedd drwy "ffioedd giât". Yr un mecanwaith codi tâl a ddefnyddir gan bob cyngor.
- ii) Bydd ffioedd giât yn amrywio'n ôl y tunelli a drosglwyddir. Mae posibilrwydd y bydd cynnig ar gael i'r cynghorau o estyniad o 5 mlynedd arall.

- iii) Bydd Cyngor Sir y Fflint mynd i mewn i'r prif gontract gyda WTI, ac yna'n ail godi ffi ar y cynghorau eraill am eu gwasanaethau. Cyflogir tîm bychan i wneud y gwaith hwn.
- iv) O dan IAA1, cytunwyd ar egwyddor fod y cynghorau'n rhannu costau cludiant, hy rhwng y gwahanol orsafoedd trosglwyddo ym mhob sir a'r ffatri newydd. Yn Sir Ddinbych defnyddir y gorsafoedd yn Rhuthun, a lleoliad (eto i'w benderfynu); y bwriad yw disodli'r safle tirlenwi yn Llanddulas.
- v) Bydd y cynghorau yn talu costau eu hunain mewn perthynas â gweithredu'r gorsafoedd trosglwyddo. Mae'r egwyddor hon yn amrywiad ar yr egwyddor a nodir yn IAA1. Fodd bynnag, nid yw'n ffactor arwyddocaol yng nghyfrifiad gwerth am arian Sir Ddinbych. Yn fras mae'n gost niwtral ar gyfer Sir Ddinbych.
- vi) O dan IAA1 fe gytunodd y cyngor i ddarparu lleiafswm tunelledd gwarantiedig o wastraff, a chodir ffi amdano, hyd yn oed os nad oedd y cyngor yn gallu ei gyflawni am ryw reswm. Yn IAA2 mae'r tunelledd a bennir yn is na IAA1. Hynny yw, fod y sefyllfa wedi altro ar gyfer Sir Ddinbych.
- vii) O dan IAA1 mae'r atebolrwydd am y gost cludo ar y cyd yn llawer uwch nag yn IAA2. Unwaith eto, mae'n sefyllfa well i Sir Ddinbych.

Ar y cyfan mae'r IAA2 yn cynnig gwell sefyllfa i'r cyngor na IAA1. Mae swyddogion technegol yn fodlon â'r prif nodweddion, ac mae'r cymalau cyfreithiol wedi eu drafftio i foddhad swyddogion cyfreithiol y cyngor. Felly mae'r swyddogion yn argymhell y dylid cefnogi'r drafft.

Mae un eitem newydd arfaethedig yn IAA2 (heb ei gynnwys yn IAA1), hy "taliad er budd y gymuned". Byddai'r arian yn cael ei wario ar brosiectau cymunedol lleol y cytunwyd arnynt. Mae'r swm yn adlewyrchiad o'r ffaith bod Sir y Fflint wedi cynnig defnydd o'u tir yn rhad ac am ddim. Dylai'r dull o ddsrannu taliadau (hy y cyfraniadau gan gynghorau unigol) fod ar sail "sawl tunnelli a ddsbarthwyd". Dyma'r dull gorau ar gyfer Sir Ddinbych. Golygai fod derbyn IAA2 yn golygu derbyn y tâl.

4c) Cymeradwyo'r gyllideb caffael sydd ar ôl

Mae costau caffael wedi rhagori ar y rhai a awdurdodwyd yn flaenorol o ganlyniad i oedi a ffactorau eraill. Felly, mae angen Cymeradwyo'r cais i ganiatáu gwariant ar drwydded rhwng Ebrill a Mehefin 2014 (cau'n ariannol), gan y byddwn yn rhagori ar y gyllideb IAA wreiddiol o 5% ac mae angen cymeradwyaeth gan bartner awdurdod i ragori ar hynny (manyion wedi eu hesbonio mewn adroddiad ar wahân - Atodiad 3). Mae'r ail argymhelliad yn adroddiad 1 yn cynnig pennu nenfwd ar gyfer y gwariant ar reoli contract yn y dyfodol o £359,000 y flwyddyn. Bydd cyfran Sir Ddinbych yn seiliedig ar y tunelli a ddsberthir yn y dyfodol, felly yn debygol o fod tua 11 i 13% o'r swm hwn (oddeutu £43,000 y flwyddyn ar y mwyaf).

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd y contract hwn yn helpu i gyflawni'r agenda cynaliadwyedd. Bydd ynni'n cael ei adennill o'r gwastraff a fyddai fel arall yn mynd i safleoedd tirlenwi.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- a) Mae cwmpas yr adroddiad hwn yn cael ei gyfyngu i ddethol cynigydd o ddewis, cefnogaeth i'r ddogfen drafft IAA2, a thalu costau caffael. Fodd bynnag, mae'r achos busnes terfynol ar gyfer y prosiect yn dangos bod yr ateb a ddewisir yn rhatach na "busnes fel arfer".
- b) Nod y contract yw gwaredu swmp o wastraff cartref felly nid oes unrhyw effaith uniongyrchol ar y cyhoedd o ran cydraddoldeb., ac nid oes unrhyw ffactorau bioamrywiaeth berthnasol. Mae effeithiau Amgylcheddol y prosiect yn fuddiol, bydd ynni'n cael ei adennill o'r gwastraff a fyddai fel arall yn mynd i safleoedd tirlenwi.

7. Aseiad o Effaith ar Gydraddoldeb (EIA)

Nid oes unrhyw ganlyniadau uniongyrchol ar gyfer gwasanaethau a ddarperir i'r cyhoedd, neu ar y trefniadau gwaith ar gyfer staff y cyngor (gweler atodiad 9).

8. Pa ymgynghori sydd wedi digwydd?

Swyddogion cyfreithiol Cyngor Sir Ddinbych wedi cymryd rhan gwbl weithredol yn y gwaith o ddrafftio'r cytundeb. Cynhaliwyd sesiwn anffurfiol yn hysbysu'r cyngor ar 4 Chwefror. Mae'r Pwyllgor Craffu Partneriaethau wedi ystyried y mater ar 6 Chwefror 2014. Roedd yr aelodau'n hyderus bod y Prosiect wedi'i werthuso'n llawn ar bob lefel ac felly'n gadarn. Roedd y Pwyllgor hefyd yn gefnogol o'r cais i ddirprwyo'r pwerau angenrheidiol i'r Cydbwyllgor i gynnal trafodaethau a'r holl drefniadau sydd eu hangen i allu dyfarnu'r contract.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'r newidiadau i'r cynigion a wnaed ers i'r ail gynigydd dynnu'n ôl wedi arwain at gynnig ariannol gwell ar gyfer Cyngor Sir Ddinbych. Er y bydd y penderfyniad terfynol ar yr achos busnes terfynol yn destun adroddiad yn y dyfodol, mae'r achos busnes ar hyn o bryd yn dangos bod yr ateb arfaethedig yn rhatach na chost y gwaith presennol hefyd. Mae hyn yn cefnogi derbyn y ddau argymhelliad yn yr adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Os byddai'r cyngor yn methu â mynd i gytundeb, byddai'r cynghorau eraill yn dioddef costau canlyniadol, a byddai Sir Ddinbych yn atebol amdanynt. Efallai y bydd y prosiect cyfan yn cael ei beryglu.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

O dan Adran 2 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000, hy hyrwyddo neu wella'r amgylchedd er lles yr ardal.

Atodiadau

1. Adroddiad IAA2
2. Crynodeb o bapur IAA2 (papur Pinsent Mason)

3. Drafft Ddiwygiedig o IAA2
4. Polisi Diogelu Data (sy'n cyd-fynd â'r drafft IAA2)
5. Adroddiad y Gyllideb (yn dilyn y papurau IAA2)
6. Adroddiad Cynigydd o Ddewis (drafft ynghlwm) **EITEM RHAN 2**
7. Adroddiad Gwerthuso ymgynghorwyr cyfunol (Atodiad A i'r Adroddiad Cynigydd o Ddewis) **EITEM RHAN 2**
8. Crynodeb o'r Cytundeb Prosiect (Atodiad C i'r Adroddiad Cynigydd o Ddewis) **EITEM RHAN 2**
9. Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb